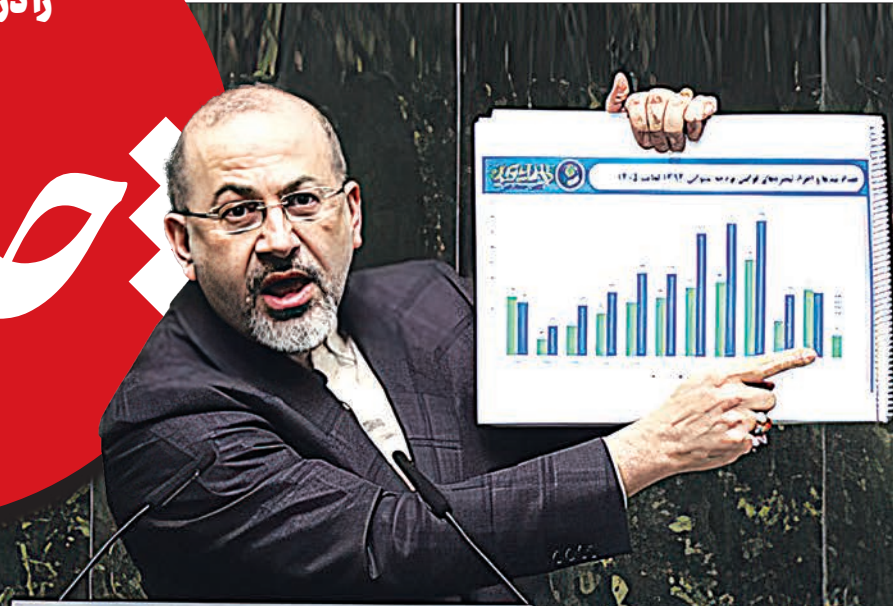

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

۴۷

انحراف گسترده دولت از بودجه

روز گذشته رئیس دیوان محاسبات کشور گزارش تفریغ بودجه ۱۴۰۳ را قرائت و از انحرافات گسترده دولت از قانون بودجه انتقاد کرد. مهمترین انحرافات دولت در اجرای بودجه ۱۴۰۳ عبارتند از:

■ افزایش ۲۶/۵ درصدی منابع بودجه نسبت به قانون مصوب

■ افزایش ۲۲/۵ درصدی مصارف بودجه نسبت به قانون مصوب

■ افزایش ۳۴۸ درصدی کسری تراز عملیاتی (۱۲۵۸ هزار میلیارد تومان به جای ۲۸۰ هزار میلیارد تومان)

■ افزایش ۴۶۱ هزار میلیارد تومانی استقراض از صندوق توسعه ملی

■ افزایش ۲۷۰ هزار میلیارد تومانی انتشار اوراق مالی با مجوز سران قوا

■ عدم تسویه ۴۰ هزار میلیارد تومان بدهی سازمان هدمندی یارانه‌ها بابت برداشت از تنخواه خزانه

■ ۴۶ ردیف درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

■ مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

۷۷

هشدار شورای دفاع
به اقدامات خصمانه دشمنان

دبیرخانه شورای دفاع جمهوری اسلامی ایران با صدور بیانیه‌ای، ضمن محکوم کردن تشدید ادبیات تهدید و اظهارنظرهای مداخله جویانه علیه کشور، تأکید کرد: امنیت، استقلال و تمامیت ارضی ایران، خط قرمزی غیرقابل عبور است و هرگونه تعرض یا تداوم رفتارهای خصمانه، با پاسخ متناسب، قاطع و تعیین کننده مواجه خواهد شد.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، دبیرخانه شورای دفاع جمهوری اسلامی ایران با صدور بیانیه‌ای، ضمن محکوم کردن تشدید ادبیات تهدید و اظهارنظرهای مداخله جویانه علیه کشور، تأکید کرد: امنیت، استقلال و تمامیت ارضی ایران، خط قرمزی غیرقابل عبور است و هرگونه تعرض یا تداوم رفتارهای خصمانه، با پاسخ متناسب، قاطع و تعیین کننده مواجه خواهد شد.

متن بیانیه دبیرخانه شورای دفاع جمهوری اسلامی ایران به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

دشمنان دیرینه این سرزمین که بارها و به صراحت مسئولیت کشتار زنان و کودکان ایرانی را بر عهده گرفته‌اند، با تکرار و تشدید ادبیات تهدید و اظهارنظرهای مداخله جویانه و در تعارض آشکار با اصول پذیرفته شده حقوق بین الملل، رویکردی هدفمند را دنبال می کنند که معطوف به تجزیه ایران عزیز و وارد آوردن لطمه به کيان کشور است؛ مسیری که نه صرفاً بیان مواضع سیاسی، بلکه بخشی از یک الگوی فشار و ارباب بوده و نمی تواند بی پاسخ، بی هزینه یا خارج از معادلات میدانی تلقی شود.

جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر انسجام ملی، توان بازدارندگی همه جانبه و آمادگی کامل دفاعی، بار دیگر تصریح می کند که امنیت، استقلال و تمامیت ارضی کشور، خط قرمزی غیر قابل عبور است. هرگونه تعرض به منافع ملی، مداخله در امور داخلی یا اقدام علیه ثبات ایران با واکنشی متناسب، هدمند و تعیین کننده مواجه خواهد شد.

در چارچوب دفاع مشروع، جمهوری اسلامی ایران خود را محدود به واکنش پس از اقدام نمی داند و نشانه های عینی تهدید را بخشی از معادله امنیتی تلقی می کند. تشدید ادبیات تهدید و مداخله که فراتر از یک موضع گیری لفظی است، می تواند به مثابه رفتاری خصمانه فهم شود؛ مسیری که تداوم آن، پاسخ متناسب، قاطع و تعیین کننده‌ای را به دنبال خواهد داشت و مسئولیت کامل پیامدها بر عهده طراحان این روند است.

فَقَنْ اَعْتَدَى عَلَیْکُمْ فَاَعْتَدُوا عَلَیْهِ بِمِثْلِ مَا اَعْتَدَى عَلَیْکُمْ
دبیرخانه شورای دفاع جمهوری اسلامی ایران

یادداشت

نقض حاکمیت در آمریکای لاتین؛ پیامدهای حقوقی و سیاسی سناریوی ربایش مادورو توسط آمریکا

دکتر مجتبی شجاعی‌نمرین
وکیل دادگستری

مقدمه: تزلزل در نظم حقوقی بین الملل

سناریوی اقدام نظامی مستقیم ایالات متحده در خاک ونزوئلا، با هدف دستگیری یا ربایش نیکلاس مادورو، رئیس جمهور قانونی و مستقر، با بهانه های واهی و اثبات نشده ای نظیر قاچاق مواد مخدر (نارکو تروریسم)، فارغ از صحت و سقم اتهامات، تهدیدی بنیادین علیه اصول مسلم حقوق بین الملل و نظم حاکم بر روابط دولت ها است. اتهامات جنایی فرامرز، هرگز نمی توانند به مثابه مجوز یک قانونی اخیر آمریکا را از منظر اصول حاکمیتی، حقوقی و عرف های بین المللی بررسی نموده و پیامدهای ساختار شکنانه و راهکارهای مقابله با آن را تحلیل می نماید.

بخش اول: نقض فاحش اصول بنیادین حقوق بین الملل

این مداخله، به مثابه یک تجاوز فرامرز، نقض آشکار ستون های اصلی حقوق بین الملل معاصرو منشور ملل متحد است:

مغایرت با اصل توسل به زور (منشور ملل متحد): ماده ۲ بند ۴ منشور ملل متحد، دولت ها را از «تهدید یا استفاده از زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی هر کشور» منع نموده است و استثنائات این اصل، صرفاً محدود به حق دفاع مشروع فردی یا جمعی (ماده ۵۱) در برابر حمله ی مسلحانه یا اقدامات تجویز شده توسط شورای امنیت (فصل هفتم) می باشد. اقدام نظامی اخیر آمریکا برای دستگیری و ربایش مقام رسمی یک کشور مستقل با اتهامات واهی، تحت هیچ یک از این استثنائات قرار نمی گیرد و اجرای قانون داخلی یک دولت، در قلمرو سرزمینی دولت دیگر، به هیچ وجه توجیهی برای استفاده از قوای نظامی نداشته و مصداق آشکار یک اقدام تجاوز کارانه تلقی می گردد.

تضعیف اصل حاکمیت ملی و عدم مداخله: اصل حاکمیت ملی، که در ماده ۲ بند ۱ منشور ملل متحد و کنوانسیون مونته ویدئو ۱۹۳۳ بر آن تأکید شده است، شالوده ی نظام بین الملل می باشد و مداخله نظامی برای اجرای قانون داخلی یک دولت (آمریکا) در قلمرو دولت دیگر (ونزوئلا)، نقض مستقیم اصل عدم مداخله در امور داخلی دولت های عضو (ماده ۲ بند ۷) است. ادعای «ملاحیت جهانی» برای رسیدگی به جرایم سنگین، تنها به محاکم داخلی اجازه رسیدگی می دهد، و هرگز مجوزی برای اقدام نظامی فرامرز نمی تواند باشد.

نقض مصونیت رؤسای دولت ها: براساس حقوق بین الملل عرفی و رویه ی محاکم بین المللی، رؤسای دولت ها در طول دوران تصدی خود، از مصونیت مطلق شخصی در برابر محاکم داخلی سایر کشورها برخوردار می باشند، فلذا هرگونه عملیات نظامی برای ربایش رئیس جمهور قانونی مستقر یک کشور، نقض آشکار و بی سابقه این مصونیت است که هدف از آن تضمین استمرار فعالیت های دیپلماتیک و رسمی دولت ها، بدون ترس از اعمال زور خارجی می باشد.

بخش دوم: تبعات ساختار شکنانه و پیامدهای ژئوپلیتیک

اقدام اخیر آمریکا در ربایش رئیس جمهور ونزوئلا، صرفاً یک تخلف حقوقی محسوب نمی گردد، بلکه به مثابه زدن تیشه به ریشه ی نظم بین الملل بوده و قطعاً در آینده آثار مخرب پایداری را به دنبال خواهد داشت:

فروپاشی اعتبار منشور ملل متحد و نظم جهانی: چنین عملی، سند منشور ملل متحد و نهادهای چند جانبه را بی اعتبار ساخته و در نظام بین الملل، سیگنالی خطرناک مبنی بر «اولویت قدرت بر قانون» (رسال می نماید و نظم جهانی را به سمت وسوی «سلطه قانون جنگل» و تضعیف حاکمیت قانون سوق می دهد و یکی از تبعات آن، این خواهد بود که دولت ها برای حفظ امنیت خود، مجبور به افزایش تسلیحات و کاهش اعتماد متقابل خواهند شد.

ایجاد بدعتی خطرناک: پذیرش یا سکوت در برابر چنین عملیاتی، یک بدعت حقوقی، سیاسی خطرناک ایجاد خواهد کرد که در این صورت، هر دولت قدرتمندی خواهد توانست به بهانه های واهی یا اتهامات اثبات نشده، عملیات نظامی مشابهی را علیه رهبران و مقامات رسمی سایر کشورها انجام دهد و این امر، قطعاً ابزارهای کنونی دیپلماسی و حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات را در صحنه بین الملل، نا کارآمد خواهد ساخت.

تشدید بی ثباتی منطقه ای و تقابل قدرت ها: این مداخله، نه تنها آمریکا را لاتین را وارد بحران جدی می نماید، بلکه قطعاً با واکنش های شدید متحدان ونزوئلا نظیر چین و روسیه مواجه خواهد شد. این امر، تنش های نظامی را به شدت افزایش داده و پتانسیل بروز جنگ های نیابتی و گسترش درگیری های منطقه ای را به همراه خواهد داشت و قطعاً هزینه های انسانی و اقتصادی جبران ناپذیری به بار خواهد آورد.

بخش سوم: راهکارهای جلوگیری و ارتقاء هزینه مداخله

برای ممانعت از تکرار چنین رخدادهایی، با یا بالاردن هزینه های سیاسی و حقوقی آن برای دولت متجاوز، مجموعه ای از اقدامات عملی و واقع گرایانه لازم است:

حذف ارز ترجیحی چه تاثیری بر قیمت گوشت دارد

محاسبه قیمت نهاده‌های دامی با نرخ بازار دوم مرکز مبادله ارز، هزینه تولید در بخش دام و طیور را تحت تأثیر قرار داده است؛ به گفته رئیس شورای تأمین دام، این موضوع روند تولید و عرضه گوشت، مرغ، تخم مرغ و لبنیات را با تغییراتی همراه می‌کند، از این رو سیاست‌گذاری باید به گونه‌ای باشد که پایه تولید تقویت شود.

محاسبه قیمت نهاده‌های دامی با نرخ بازار دوم مرکز مبادله ارز، بار دیگر نگرانی‌ها درباره افزایش هزینه تولید و تکرار تجربه‌های سال‌های گذشته در بخش دام و طیور را افزایش داده است؛ موضوعی که به گفته فعالان این حوزه، می‌تواند مستقیماً به بازار گوشت، مرغ، تخم مرغ و لبنیات منتقل شود و سفره خانوارها را تحت تأثیر قرار دهد. در همین زمینه منصور پوریان، رئیس شورای تأمین دام کشور در گفت‌وگو با میزان اظهار کرد: وابستگی صنعت طیور به نهاده‌های وارداتی حدود ۹۰ درصد و وابستگی صنعت دام، شیر و گوشت نزدیک به ۴۰ درصد است و در شرایط خشکسالی، این وابستگی عملاً تشدید شده است. وی ادامه داد: همین مسئله باعث شد اختلال در تأمین نهاده و افزایش قیمت آن، شوک‌های سنگینی به تولید وارد کند و انعکاس آن به صورت افزایش قیمت‌ها در بازار دیده شود.

چالش در تأمین و قیمت نهاده عامل اصلی گرانی گوشت

به گفته رئیس شورای تأمین دام کشور، در مقطعی نهاده‌ای نظارتی به این موضوع ورود کردند و بررسی‌ها نشان داد یکی از عوامل اصلی گرانی گوشت و محصولات پروتئینی، چالش در تأمین و قیمت نهاده بوده است. فشار ناشی از این وضعیت، کل زنجیره تولید دام، طیور، گوشت و لبنیات را تحت تأثیر قرار داد. رئیس شورای تأمین دام کشور با تأکید بر اهمیت قیمت نهاده در مبدأ تولید تصریح کرد: کالاهایی مانند گوشت قرمز، مرغ، تخم مرغ و لبنیات مستقیماً با معیشت مردم در ارتباط هستند و اگر در ابتدای زنجیره تولید تسهیل‌گری و قیمت‌گذاری مناسب انجام نشود، حمایت در انتهای زنجیره اثرگذاری کمتری خواهد داشت. وی ادامه داد: تجربه بارگاه‌ها نشان داد زمانی که نهاده با قیمت مشخص به دامدار می‌رسید، امکان برنامه‌ریزی تولید وجود داشت، اما در دوره‌هایی شاهد افزایش هم‌زمان کمبود و قیمت نهاده بودیم که تولیدکننده را تحت فشار شدید قرار داد. پوریان تأکید کرد: تولیدکنندگان دام سبک و سنگین دارای دوره‌های زمانی مشخص هستند و تأمین خوراک برای آنها امری مستمر و حیاتی است، از این رو افزایش هزینه خوراک، به‌ویژه برای دامداران خرد و روستایی، امکان ادامه فعالیت را با چالش‌هایی همراه می‌کند.

رئیس شورای تأمین دام کشور گفت: حذف سریع ارز ترجیحی نهاده در شرایطی که تولید با چالش و بازار با نوسانات مواجه است، می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند. باید تولید از پایین به بالا دیده می‌شد، نه اینکه فشار اصلی بر تولیدکنندگان وارد شود و انتظار تنظیم بازار در انتهای زنجیره وجود داشته باشد.

تجربه واردات گوشت در سال‌های گذشته و ثبات نسبی قیمت‌ها

وی با اشاره به تجربه واردات گوشت در سال‌های گذشته اظهار کرد: در مقطعی، استفاده از ارز ترکیبی برای واردات گوشت، موجب ثبات نسبی قیمت‌ها شد و گوشت وارداتی با قیمت‌های مشخص در بازار عرضه می‌شد که نقش تنظیم‌کننده داشت، این سازوکارها می‌توانست بدون تخریب تولید داخلی، به تعادل بازار کمک کند. پوریان تأکید کرد: حمایت صرف از مصرف‌کننده در انتهای زنجیره، بدون توجه به هزینه‌های تولید، می‌تواند باعث افزایش تورم و بی‌ثباتی بازار شود. به گفته رئیس شورای تأمین دام کشور تقویت تولید داخلی، افزایش عرضه و کاهش هزینه تمام‌شده، تنها مسیرهای برای تنظیم بازار و حفظ قدرت خرید مردم است. وی درباره تأثیر حذف ارز ترجیحی بر قیمت تمام‌شده دام اظهار کرد: قضاوت درباره میزان افزایش قیمت در مقطع فعلی زود است و باید منتظر اجرای کامل طرح و واکنش عرضه و تقاضا بود. پوریان تأکید کرد: اگر نهاده با قیمت‌های بالا عرضه شود، طبیعی است که قیمت محصولات دامی افزایش یابد، اما در صورت افزایش عرضه و رقابت میان واردکنندگان، امکان تعادل نسبی قیمت‌ها نیز وجود دارد. رئیس شورای تأمین دام کشور با اشاره به اینکه آینده قیمت‌ها به میزان تأمین و عرضه نهاده و گوشت بستگی دارد، عنوان کرد: هرچه عرضه بیشتر باشد، قیمت‌ها تعدیل می‌شود و هرچه کمبود ایجاد شود، فشار قیمتی تشدید خواهد شد؛ بنابراین سیاست‌گذاری باید به گونه‌ای باشد که پایه تولید تقویت و اثر تکرار تجربه‌های پرهزینه گذشته جابجایی‌گری شود.

منافع ایران از اتصال شریک راهبردی خود به همسایه شرقی

تحولات ژئوپلیتیکی منطقه و تغییر مسیرهای تجاری افغانستان و روسیه، ایران را در موقعیتی کم‌سابقه قرار داده است؛ جایی که تثبیت یک کریدور ترانزیتی می‌تواند هم منافع اقتصادی قابل توجهی ایجاد کند و هم نقش راهبردی کشور را در معادلات امنیتی و تجاری منطقه ارتقا دهد. افغانستان با جمعیتی حدود ۴۰ میلیون نفر و وابستگی گسترده به واردات کالا و انرژی، به یکی از بازارهای مهم و در عین حال کمتر به‌بردار شده منطقه تبدیل شده است. این کشور که به دلیل موقعیت جغرافیایی محصور در خشکی، تنها از مسیر ایران و پاکستان به آب‌های آزاد دسترسی دارد، در ماه‌های اخیر با چالش‌های جدی در استفاده از بنادر پاکستان مواجه شده و همین موضوع، مسیرهای جایگزین را در کانون توجه کابل قرار داده است. تنش‌های سیاسی و امنیتی میان طالبان و پاکستان، روند تجارت خارجی افغانستان از بنادر جنوبی پاکستان را با اختلال مواجه کرده است. در واکنش در این وضعیت، مقامات طالبان اعلام کرده‌اند که به دنبال انتقال بخش قابل توجهی از واردات و صادرات خود به مسیر ایران هستند؛ تغییری که می‌تواند موازنه ترانزیتی منطقه را دگرگون کند. هم‌زمان با این تحولات، روسیه نیز به دنبال یافتن بازارهای جدید برای محصولات صادراتی خود است. پس از آغاز جنگ اوکراین و محدود شدن دسترسی مسکو به بازارهای اروپایی، تمرکز روسیه بر بازارهای نوظهور منطقه‌ای افزایش یافته است. افغانستان با حجم واردات سالانه چند میلیارد دلاری و نیاز گسترده به سوخت، فرآورده‌های نفتی و کالاهای اساسی، یکی از گزینه‌های جذاب برای توسعه صادرات روسیه به شمار می‌رود. در این میان، ایران به عنوان حلقه اتصال روسیه و افغانستان، نقش کلیدی ایفا می‌کند. مسیرهای ترانزیتی ایران از دریای خزر تا مرزهای شرقی کشور، این امکان را فراهم می‌کند که کالاهای روسی با هزینه کمتر و در زمان کوتاه‌تر به بازار افغانستان برسد.

گزارش

اعضای اتاق بازرگانی از افزایش نرخ ارز به اسم تک‌نرخی شدن حمایت کردند.

در یکصدوسی و چهارمین نشست شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولت که در اتاق بازرگانی با حضور وزیر اقتصاد دولت چهاردهم برگزار شد، اعضای اتاق بازرگانی خوشحالی خود از افزایش نرخ ارز رسمی به اسم تک‌نرخی شدن را اعلام کردند.

صمد حسن زاده، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، با اشاره به تحولات اخیر اقتصادی کشور، از نگرانی‌ها و ابهاماتی که برای فعالان بخش خصوصی ایجاد شده است، گفت: انتظار داریم حمایت‌های ویژه‌ای از بخش خصوصی صورت گیرد و درباره تصمیمات دولت برای رفع مشکلات و اعتراض‌هایی که شاهد آن بودیم، شفاف‌سازی شود.

وی با تأکید بر اینکه معیشت مردم با مشکلاتی مواجه شده است، افزود: جامعه امروز بیش از هر چیز به آرامش، اعتماد و امید نیاز دارد.

حسن زاده ادامه داد: در نیمه دی‌ماه قرار داریم و به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم؛ بنگاه‌های اقتصادی باید تعهدات مالی خود را پرداخت و تسویه حساب کنند که این موضوع نگرانی‌های جدی برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. برخی واحدها حتی در پرداخت تعهدات، حقوق پرسنل و سایر هزینه‌های جاری خود با مشکل مواجه هستند.

وی خواستار ایجاد آرامش خاطر در سطح جامعه از طریق تدبیر به‌موقع دولت و دستگاه‌های مسئول در صحنه اقتصادی شد. در ادامه این نشست، کیوان کاشفی، نایب‌رئیس اتاق ایران، با اشاره به سیاست تک‌نرخی شدن ارز، آن را اقدامی شجاعانه و منطقی توصیف کرد و گفت: با این حال، نگرانی‌هایی درباره نحوه اجرای این سیاست در سطح اقتصاد کشور و چگونگی جبران مابه‌التفاوت‌ها برای حمایت از دهک‌های پایین جامعه وجود دارد که لازم است

دریافته آثار رفع ابهام شود.

علی مدنی زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، نیز در ابتدای سخنان خود با عذرخواهی بابت عدم امکان حضور در دو جلسه گذشته، درباره وضعیت درآمد‌های ارزی و تصمیم دولت برای حرکت به سمت بازار توافقی ارز، گفت: در عمل بازار

اول و دوم به هم نزدیک می‌شوند و بازار توافقی ارز شکل خواهد گرفت. در ادامه این نشست، مطالبات افراد در سازمان حسابرسی وزارت اقتصاد به‌طور دقیق محاسبه و پرداخت می‌شود و جدول زمان‌بندی پرداخت مطالبات نیز اعلام خواهد شد. برای اجرای سیاست

خوشحالی اتاق بازرگانی از گران شدن ارز

دریافته آثار رفع ابهام شود.

علی مدنی زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، نیز در ابتدای سخنان خود با عذرخواهی بابت عدم امکان حضور در دو جلسه گذشته، درباره وضعیت درآمد‌های ارزی و تصمیم دولت برای حرکت به سمت بازار توافقی ارز، گفت: در عمل بازار

اول و دوم به هم نزدیک می‌شوند و بازار توافقی ارز شکل خواهد گرفت. در ادامه این نشست، کیوان کاشفی، نایب‌رئیس اتاق ایران، با اشاره به سیاست تک‌نرخی شدن ارز، آن را اقدامی شجاعانه و منطقی توصیف کرد و گفت: با این حال، نگرانی‌هایی درباره نحوه اجرای این سیاست در سطح اقتصاد کشور و چگونگی جبران مابه‌التفاوت‌ها برای حمایت از دهک‌های پایین جامعه وجود دارد که لازم است

پس‌لرزه‌های حذف ارز ترجیحی؛ از تقویت انحصار واردات تا بحران نقدینگی تولید

مهدی سروی کارشناس حوزه کشاورزی، ضمن بیان اینکه با حذف نهایی ارز ترجیحی، بازار کالاهای اساسی واردمرحله‌ای جدید از ناپایداری شده است، گفت: در نبود تصمیم‌های فوری و عملیاتی، این سیاست به تقویت انحصار واردکنندگان بزرگ، حذف تدریجی تولیدکنندگان کوچک از چرخه تولید و بازتولید شوک‌های ارزی منجر خواهد شد. بدون حل مسئله سرمایه‌در گردش و اصلاح مسیرهای تأمین از و واردات، حذف ارز ترجیحی نه تنها به ثبات بازار منجر نمی‌شود، بلکه چرخه بحران را در فاصله‌ای کوتاه تکرار خواهد کرد.

به تازگی دولت تصمیم گرفت اختصاص ارز ترجیحی به واردات نهاده‌های کشاورزی را متوقف و منابع حاصل از آن را در قالب یارانه یا کالابزرگ به مردم اختصاص دهد. این اقدام گرچه از وضعیت وجود سیاست ارز ترجیحی و عدم اختصاص آن از سوی دولت مناسب‌تر است، اما به طور حتم تبعاتی دارد که مدیریت آن نایزمند تا دیرپرویزه از سوی دولت است. در این راستا مهدی سروی کارشناس حوزه کشاورزی، در گفت‌وگو با مسیر اقتصاد گفت: با حذف نهایی ارز ترجیحی، دولت وارد مرحله‌ای شده است که نیازمند تصمیم‌های سریع، صریح و کاملاً اجرایی است؛ تصمیم‌هایی که اگر به تعویق بینند، هزینه آن مستقیماً به تولیدکننده و مصرف‌کننده منتقل خواهد شد. حذف ارز ترجیحی، تنها یک تغییر حسابداری در بودجه نیست، بلکه آغاز زنجیره‌ای از تحولات است که اگر مدیریت نشود، به تعمیق مشکلات ساختاری بازار کالاهای اساسی می‌انجامد.

تقویت انحصار: نخستین پیامد حذف ارز ترجیحی

سروی اولین اثر حذف ارز ترجیحی را تقویت انحصار در واردات نهاده‌ها و کالاهای اساسی دانست و گفت: در شرایط جدید، شرکت‌هایی مانند مدلل، افراشته، طبیعت، اکسون و چند بازیگر بزرگ دیگر، به دلیل برخورداری از نقدینگی بالا و صرفه‌های مقیاس، به تدریج سهم بیشتری از بازار را در اختیار خواهند گرفت. وی افزود: در این شرایط کمک به واردکنندگان کوچک، اگر بدون طراحی ابزارهای خاص انجام شود، نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه هزینه واردات و افزایش می‌دهد؛ چرا که این واردکنندگان برای جبران هزینه تأمین مالی ارزی، قیمت‌های بالاتر را در قالب پرمیوم به بازار تحمیل می‌کنند. حمایت مؤثر از تجار کوچک تنها در صورتی ممکن است که دولت به سراغ ابزارهای مانند ته‌ترفت با کالای اساسی یا مسیرهای رسمی کم‌هزینه واردات برود؛ مسیرهایی که فشار مالی جدیدی به بازار تحمیل نکنند.

بحران سرمایه‌در گردش: تهدید خاموش تولید

این کارشناس حوزه کشاورزی ضمن هشدار نسبت به تکرار تجربه نامطلوب سال ۱۴۰۳، در آن زمان پس از حذف ارز ترجیحی، بخش بزرگی از تولیدکنندگان با کمبود شدید نقدینگی مواجه خواهند شد. این وضعیت، حتی در کوتاه‌مدت، می‌تواند برنامه‌های تولید را مختل کند و بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط را از چرخه تولید خارج سازد. او با انتقاد صریح از نبود آمادگی سیاست‌گذار گفت: تا این لحظه، هیچ طرح عملیاتی مشخصی برای تأمین سرمایه‌در گردش تولیدکنندگان وجود ندارد. نه ابزارهای جدیدی مانند تأمین مالی زنجیره‌ای آماده اجرا هستند و نه حتی روش‌های سنتی مانند تسهیلات بانکی به صورت هدفمند روی میر تصمیم‌گیران قرار گرفته‌اند. مسئله آن قدر جدی است که برخی اساساً درک روشنی از مفهوم سرمایه‌در گردش تولیدکننده ندارند. سروی ضمن تأکید بر اهمیت در شرایط فعلی، نباید به سراغ طرح‌های پیچیده و نمایشی رفت، ادامه داد: دولت باید به سراغ راه‌های ساده، سریع و اجرایی برود. یکی از پیشنهادها، مشخص، تحول نهاده به صورت امانی به مرغداران و دامداران از سوی پشتیبانی امور دام است؛ به گونه‌ای که تولیدکننده بدون فشار نقدی بتواند تولید را ادامه دهد.

۱

ارزی رخ داده، پرسش اصلی باید متوجه این نقطه باشد که چرا ارز تخصیص یافته، بدون تضمین کافی، بدون کنترل دی‌نفع و واحد سب بدون توقف به‌موقع خدمات بانکی پرداخت شده است.

نادیده گرفتن این مرحله و تمرکز بر مجوز اولیه، عملاً صورت مسئله را تغییر می‌دهد؛ تغییری که شاید در کوتاه‌مدت ساده‌تر باشد، اما در بلندمدت، اصلاحی در پی ندارد.

پیامد برای سیاست صنعتی و تجاری

از منظر سیاست صنعتی، این رویکرد یک پیام منفی روشن دارد: ریسک تصمیم‌گیری در حوزه تولید و تجارت، از ریسک فعالیت غیرقانونی بیشتر شده است. در چنین فضایی، نه تنها سرمایه‌گذار خارجی، بلکه تولیدکننده داخلی نیز با تردید وارد فرآیندهای رسمی می‌شود.

اگر ثبت سفارش که باید نقطه شروع شفافیت باشد، به نقطه ابهام و خطر تبدیل شود، طبیعی است که مسیرهای غیررسمی جذاب‌تر به نظر برسند؛ مسیری که دقیقاً برخلاف هدف سیاست‌گذار است.

جرم‌انگاری عملی ثبت سفارش، به‌طور مستقیم با سیاست‌های رسمی کشور در تعارض است. کشور در تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، صراحتاً امتناع از صدور مجوز به دلایل غیرقانونی مانند اشباع بازار یا تشخیص سلیقه‌ای نیاز کشور را ممنوع کرده است

دوش می کشد.

مسئله اصلی کجاست؟

تمرکز بر ثبت سفارش، اغلب یک مسئله مهم‌تر را به حاشیه می‌برد: مرحله‌ای که در آن ارز پرداخت می‌شود. اگر خلف

چرا سرمایه‌ها از ساخت مسکن خارج شد؟

گزارش

اندیشکده اقتصاد مقاومتی در گزارشی با عنوان بررسی و

رتبه‌بندی موانع سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن مطالعه موردی کلان‌شهر تهران، دلایل کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری برای ساخت مسکن در کلان‌شهرها را در سه سطح اقتصاد کلان و بازار مسکن، سیاست‌گذاری و حکمرانی و پنگاه و شرکت دسته‌بندی و اولویت‌بندی کرده است. بر اساس این گزارش ارزش دلاری سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن نسبت به میانه دهه ۱۳۸۰ بیش از ۵۰ درصد افت کرده است. کاهش سرمایه‌گذاری بیش از آنکه ناشی از عوامل فنی یا پانگاهی باشد، ریشه در شرایط اقتصاد کلان، جذابیت بازارهای موزی، کاهش تقاضای مؤثر و نااطمینانی‌های کلان دارد و بدون اصلاحات ساختاری در سطح کلان، سیاست‌های بخشی مسکن به‌تنهایی قادر به احیای سرمایه‌گذاری نخواهد بود.

به تازگی اندیشکده اقتصاد مقاومتی گزارشی با عنوان بررسی و رتبه‌بندی موانع سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن مطالعه موردی کلان‌شهر تهران منتشر کرده است. بر اساس این گزارش تولید ساختمان و مسکن یکی از ارکان مهم اقتصاد است، زیرا علاوه بر تهیه مسکن به عنوان نیاز ضروری بشر، بهره‌برداري از آن نیز ارزش افزوده اقتصادی ایجاد می‌کند. مسکن به‌عنوان یک نیاز اساسی، پیوندهای پسین و پیشین قابل توجهی با سایر بخش‌های اقتصادی دارد و رونق آن می‌تواند اشتغال و فعالیت‌های اقتصادی متعددی را تحریک کند؛ بنابراین، تولید مسکن یکی از مهم‌ترین مسائل و دغدغه‌های سیاست‌گذاران در چند دهه گذشته بوده است. کاهش ۵۸ درصدی سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن در یک دهه اخیر تولید مسکن در ایران، با هدف تأمین نیاز دهک‌های مختلف جامعه، از دو طریق بازار و طرح‌های حمایتی دولتی انجام می‌شود. در دهه‌های اخیر، تأمین مسکن برای دهک‌های ۱ تا ۵ عمدتاً توسط دولت‌ها و سازمان‌های حمایتی انجام شده و بازار نیز به عنوان روشی برای پاسخگویی به نیاز مسکن دهک‌های متوسط به بالای جامعه عمل کرده است. علی‌رغم اینکه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن به عنوان فعالیت مولد همواره در اقتصاد ایران جایگاه بالایی داشته است، در یک دهه اخیر به دلایل مختلفی ارزش سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن ۵۸ درصد کاهش یافته است. این مسئله بر کاهش تولید مسکن در بازار، کاهش عرضه، افزایش قیمت‌ها و عدم پاسخگویی به نیازهای ربه رشد جامعه اثرگذار بوده است.

آمارها نشان می‌دهند در سال ۱۴۰۲ سهم سرمایه‌گذاری بخش ساخت‌وساز مسکن شهری از تولید ناخالص داخلی بدون نفت برابر با ۴۲ درصد، سهم آن نسبت به حجم نقدینگی ۳۴ درصد و حجم سرمایه‌گذاری دلاری بخش مسکن ۲۰ درصد نسبت به سال ۱۳۸۵ کاهش یافته است؛ بنابراین نیاز است علل این اتفاق مورد واکاوی قرار گیرد. بر این اساس، لازم است اقدامات مؤثر بر سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن شناسایی و اولویت‌بندی شده و سپس هر کدام از آن‌ها مورد واکاوی قرار گیرند و در نهایت راهبردهای مناسب برای رفع مسائل آن‌ها تدوین گردند؛ بنابراین هدف این گزارش، بررسی موانع سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن و اولویت‌بندی آن‌ها در کلان‌شهر تهران است.

چرا سرمایه‌ها از ساخت مسکن خارج شد؟

برآورد تورم در ایران

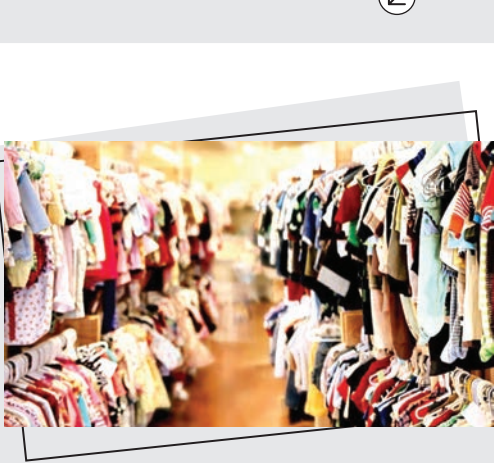
لیلی محمدی

پژوهشگر اقتصادی

با وجود نگرانی‌ها و شایعات اخیر درباره احتمال

وقوع تورم بالا در اقتصاد ایران، تحلیل‌ساختار اقتصادی کشور نشان می‌دهد که این اتفاق رخ نخواهد داد؛ استمرار استفاده از ریال در تولید، اقتصاد درون‌زا، منابع انرژی گسترده و اقدامات اصلاحی دولت، سببی در برابر سقوط ارزش پول ملی هستند و تنها تورم بالا اما کنترل‌شدنی، انتظار می‌رود. در روزهای اخیر ادعای ایجاد تورم سرهمی در برخی رسانه‌ها موجی از واکنش‌های مثبت و منفی را به همراه داشت. تورم‌های بالا یا همان ابرتورم به شرایطی اطلاق می‌شود که ارزش پول ملی به شدت کاهش یافته و قیمت کالاها و خدمات با سرعتی غیرقابل کنترل در چند صد درصدی افزایش می‌یابد و مردم برای حفظ ارزش دارایی‌های خود به ارزهای خارجی روی می‌آورند. در چنین وضعیتی، پول ملی کارکرد خود را از دست می‌دهد و مردم حاضر نیستند بآن معامله کنند. پشت این اتفاق معمولاً فروپاشی تولید و چاپ بی‌رویه پول بدون پشتوانه قرار دارد. با وجود نگرانی‌ها و شایعات فراوان بررسی ساختار اقتصادی ایران نشان می‌دهد که با وجود تورم بالا، این دوشور هنوز محقق نشده است و کشور فاصله قابل

اخبار

مناطق آزاد؛ دروازه ورود پوشاک قاقاق به کشور شدند

عضو اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک با هشدار نسبت به گسترش بی‌ضابطه قاچاق پوشاک در کشور، تأکید کرد: تد اوم ورود کالا از مسیرهایی مانند مناطق آزاد، کوله‌بری، ته‌لنجی و فروش اینترنتی، در کنار ضعف نظارت و بروکراسی سنگین تولید، موجب تعطیلی واحدهای داخلی و تضعیف رقابت عادلانه شده است؛ وضعیتی که به گفته وی هم اشتغال را تهدید می‌کند و هم مصرف‌کننده را با بازار غیرشفاف و بردن‌های جعلی مواجه ساخته است.

شاهرخ جعفری، فعال حوزه نساجی و پوشاک، با اشاره به وضعیت قاچاق پوشاک در کشور، گفت: کالای قاچاق تعریف مشخصی دارد و بر اساس مصوبات دولت، کالاهایی که طبق تبصره ۴ ماده ۱۸، حمل، خرید، فروش، نگهداری و انبار آن‌ها ممنوع باشد، کالای قاچاق محسوب می‌شوند.

وی افزود: در حوزه پوشاک چند سالی است که واردات به‌طور کامل ممنوع شده، در حالی که به نظر من این تصمیم اشتباه بوده و ورود پوشاک باید آزاد باشد، زیرا به اندازه نیاز کشور توان تولید نداریم و لازم است واردات از مبادی رسمی و به‌صورت قانونی انجام شود. از سوی دیگر، رقابت نیز اهمیت بالایی دارد؛ چرا که اگر ورود یک کالا به‌طور کامل ممنوع شود، تولیدکننده داخلی به نوعی صاحب رانت می‌شود و می‌تواند با هر کیفیت و قیمتی محصول عرضه کند که این موضوع رقابت را از بین می‌برد. این فعال صنعت نساجی با بیان اینکه قاچاق پوشاک از مسیرهای مختلفی انجام می‌شود، تصریح کرد: رویه‌هایی مانند ورود مسافری، ته‌لنجی، کوله‌بری و همچنین مبادی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از جمله مسیرهای اصلی ورود کالای قاچاق هستند. گاهی نیز تخلفاتی در گمرکات با سوءاستفاده از رویه ترانزیت رخ می‌دهد که در نهایت کالا به‌صورت قاچاق وارد بازار می‌شود.

جعفری ادامه داد: زمانی که تولید داخل پاسخگوی نیاز بازار نباشد یا قیمت تمام‌شده تولید داخلی به دلیل افزایش هزینه مواد اولیه مانند نخ و پارچه بالاتر از قیمت‌های جهانی باشد، طبیعتاً قیمت محصول نهایی داخلی نیز افزایش پیدا می‌کند. در مقابل، کالای قاچاق چنین محدودیتی‌هایی ندارد، حتی با افزایش نرخ ارز، حجم قاچاق کاهش پیدا نکرده و فقط کیفیت کالاهای قاچاق پایین‌تر آمده است.

وی افزود: امروز بخش قابل توجهی از کالای قاچاق از طریق پست و فضای مجازی توزیع می‌شود و بسیاری از سایت‌ها و صفحات شبکه‌های اجتماعی به‌طور علنی اقدام به فروش این کالاهای می‌کنند. مناطق آزاد نیز عملاً به پایگاه ورود پوشاک تبدیل شده‌اند، در حالی که فلسفه وجودی این مناطق، توسعه اقتصادی و تولید محور بوده است. اکنون نظارت مؤثری بر میزان ورود پوشاک به مناطق آزاد وجود ندارد

و این مناطق به مراکز صرفاً تجاری و تفریحی تبدیل شده‌اند.

این تولیدکننده پوشاک با انتقاد از وضعیت نظارتی، گفت: همراه مسافرو کوله‌بری نیز بدون ممیزی جدی انجام می‌شود و حجم آن بسیار بالاست. مبارزه با قاچاق باید به‌گونه‌ای باشد که به اشتغال تولیدکنندگان داخلی آسیب نرزد. در حال حاضر بازار کاملاً رها شده و برخورد مؤثری از سوی نهادهای مسئول دیده نمی‌شود. جعفری، خاطرنشان کرد: واحدهای تولیدی در حال تعطیلی هستند. بروکراسی اداری، سختی تأمین مواد اولیه، کمبود سرمایه در گردش و هزینه‌های بالای تأمین مالی، تولیدکننده را تحت فشار قرار داده و این خلأ توسط قاچاق‌بری شود؛ چرا که پوشاک نیز یک از اساسی در کشور است.

قاچاق ۳ میلیارد دلاری پوشاک؛ تهدیدی جدی برای زنجیره ارزش نساجی

با وجود بازار بزرگ داخلی، ورود سالانه ۳ تا ۳ میلیارد دلار پوشاک قاچاق، صنعت نساجی را تضعیف کرده است.

سید شجاع‌الدین امامی رؤف، دبیر انجمن صنایع نساجی ایران با اشاره به بازار بزرگ داخلی پوشاک گفت: حجم بالای قاچاق پوشاک به کشور نشان می‌دهد که این بازار تا چه اندازه جذاب است؛ بازاری که می‌توانست به‌جای تأمین از مسیر قاچاق، توسط واحدهای خلاق و توانمند داخلی پوشش داده شود و به رشد تولید و اشتغال منجر شود. وی بزرگ‌ترین چالش صنعت نساجی را در اولویت‌نداشتن تولید صنعتی در سیاست‌های کلان اقتصادی دانست و افزود: نبود برنامه‌ریزی منسجم در حوزه‌هایی مانند سیاست‌آزری، ثبت سفارش، سامانه‌ها و تخصیص ارز، فشار قابل توجهی بر فعالان این صنعت وارد کرده است. به گفته وی، کاهش بخشی از این فشارها می‌تواند به‌طور طبیعی زمینه‌رشد و توسعه صنعت نساجی را فراهم کند. دبیر انجمن صنایع نساجی ایران با انتقاد از کمرنگ بودن نقش بخش خصوصی در فرآیند تصمیم‌سازی اظهار کرد: با وجود سهم بالای بخش خصوصی در این صنعت، جایگاه آن در سیاست‌گذاری‌ها متناسب با واقعیت‌های اقتصادی دیده نمی‌شود و همین مسئله به بروز پدیده‌هایی مانند قاچاق و اختلال در زنجیره تأمین انجامیده است. امامی رؤف با اشاره به تناقض‌های موجود در سیاست‌های ارز گفت: فعالان صنعت نساجی با دشواری صادرات انجام می‌دهند، ارز حاصل از صادرات را باز نمی‌گردانند و رفع تعهد می‌کنند، اما برای تأمین ارز مواد اولیه در ابتدای زنجیره تولید با موانع جدی روبه‌رو هستند؛ در حالی که در حلقه‌های پایانی زنجیره، تخصیص ارز با سهولت بیشتری انجام می‌شود.

وی با اشاره به مصوبات حمایتی اخذشده در دیدار سال گذشته با معاون اول رئیس‌جمهور افزود: محدودیت واردات کالاهای دارای مشابه داخلی، حمایت از نوسازی ماشین‌آلات و تشدید مبارزه با قاچاق پوشاک از جمله این مصوبات بود، اما آمارها نشان می‌دهد اجرای آن‌ها با چالش همراه شده است. به‌طور نمونه، واردات ماشین‌آلات نساجی در هشت ماهه امسال از ۲۵۰ میلیون دلار در سال گذشته به ۱۵۰ میلیون دلار کاهش یافته که نشانه‌ای از کند شدن روند نوسازی است. دبیر انجمن صنایع نساجی ایران با اشاره به وضعیت واردات پارچه تصریح کرد: طبق برنامه‌ریزی‌ها قرار بود واردات پارچه در سال ۱۴۰۴ به حدود ۳۰۰ میلیون دلار کاهش یابد، اما در هشت ماه گذشته، در کنار ۲۴۵ میلیون دلار واردات رسمی، حدود ۱۹۰ میلیون دلار پارچه از مسیرهای مولانی و کولبری وارد کشور شده که عملاً سیاست‌های حمایتی را بی‌اثر کرده است.

وی با بیان اینکه صنعت نساجی از اسناد بالادستی از جمله برنامه هفتم توسعه به‌عنوان صنعت پیشران معرفی شده‌است، گفت: این رویکرد در عمل با سیاست‌های اجرایی هم‌خوانی ندارد. در سال ۱۴۰۳ مجموع واردات صنایع نساجی به حدود ۲٫۵ میلیارد دلار رسیده، در حالی که بخش قابل توجهی از این واردات، از نگاه فعالان صنعت، ضرورتی نداشته و ناشی از رانت اختلاف نرخ ارز بوده‌است. امامی رؤف در تشریح وضعیت صادرات افزود: صادرات نساجی کشور شامل حدود ۳۵۰ میلیون دلار فرش ماشینی، موکت و کفپوش، حدود ۸۰ میلیون دلار پوشاک و مایمی مربوط به پارچه، الیاف و محصولات بی‌بافت است؛ رقمی که فاصله معناداری با ظرفیت‌های بالقوه این صنعت دارد.

اخبار

چولن سرمایه‌گذاری سوداگرانه در بخش مسکن

در ادامه، مبنای نظری سرمایه‌گذاری شامل تعریف مفاهیم سرمایه، سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاری مطلوب در ساخت‌وساز مسکن بررسی می‌شود. در این چهارچوب، سرمایه‌گذاری‌هایی مطلوب و به‌عنوان موتور محرک تأمین مالی تلقی می‌شوند که ماهیت سوداگرانه نداشته باشند؛ یعنی هدف آن به جای کسب سود از واسطه‌گری و سفته‌بازی، افزایش تولید و کمک به حل مسئله مسکن باشد.

روند سرمایه‌گذاری در بخش مسکن ایران از سال ۱۳۹۷ دچار تحولی اساسی شده است و از یک فعالیت تولیدی باثبات به یک حوزه سرمایه‌گذاری سوداگرانه و پرنوسان برای حفظ ارزش دارایی تبدیل شده‌است. این تغییر که هم‌زمان با جهش‌های ارزی و تورمی بود، در ظاهر باعث رشد شدید ارزش اسمی و ریالی سرمایه‌گذاری شد، اما در واقعیت، ارزش دلاری و حقیقی آن کاهش یافته است. این مسئله نشان می‌دهد که رشد ظاهری سرمایه‌گذاری بیشتر ناشی از تورم و کاهش ارزش پول ملی بوده است تا توسعه واقعی ساخت‌وساز که پیامدهایی مانند کاهش عرضه مسکن مصرفی و تضعیف نقش تولیدی این بخش را در پی داشته است.

چرا ساخت مسکن مقصد جذابی برای سرمایه‌گذاران نیست؟

در حالی که حجم نقدینگی به سرعت رشد کرده است، این منابع به جای هدایت به سمت ساخت‌وساز، به بازارهای غیرمولد سرارز شده‌اند که منجر به کاهش جذابیت بخش ساخت مسکن برای سرمایه‌گذاران شده است. این روند، به‌ویژه در تهران، نقش محرک اقتصادی بخش ساختمان را تضعیف کرده و با تشدید کمبود عرضه، به افزایش قیمت‌ها و بی‌ثباتی در بازار دامن زده است.

از سال ۱۳۹۷، بازار مسکن تهران با کاهش شدید حجم معاملات و تغییر الگوی خرید مواجه شده است. شوک‌های تورمی قدرت خرید خانوارها را کاهش داده و بازار را از یک وضعیت باثبات و پررونق به یک رکود ساختاری و فرسایشی کشانده است. در نتیجه این بحران، تقاضا از آپارتمان‌های نوساز به سمت واحدهای میان‌سال و قدیمی‌تر منتقل شده و بازار مسکن که زمانی تابع منطق عرضه و تقاضای واقعی بود، اکنون تحت تأثیر نوسانات نرخ ارز و انتظارات تورمی قرار گرفته است.

دسته‌بندی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن

با بررسی منابع علمی و همچنین مصاحبه با متولیان سیاست‌گذاری و اجرایی، عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری ساخت مسکن به سه دسته عوامل در سطح اقتصاد کلان و بازار مسکن، عوامل در سطح سیاست‌گذاری و عوامل در سطح بنگاه و شرکت دسته‌بندی شدند.

پس از تعیین عوامل، در نهایت با توجه به بررسی موانع سرمایه‌گذاری ساخت مسکن از منظر بازنگری و نظرسنجی از متولیان سیاست‌گذاری و اجرایی مختلف می‌توان نتیجه گرفت موانع اقتصاد کلان و بازار با وزن ۰٫۶۳، مهم‌ترین سطح مانع هستند و پس از آن سیاست‌گذاری و حکمرانی با وزن ۰٫۲۸ و سطح بنگاه و شرکت با وزن ۰٫۰۹ قرار می‌گیرند. در سطح اقتصاد کلان، جذابیت بازدهی و نقدشوندگی بازارهای موزی ارز، طلا و سپرده بانکی مهم‌ترین عامل انحراف سرمایه از ساخت‌وساز است؛ سپس کاهش قدرت خرید و تقاضای مؤثر خانوار و کاهش حاشیه سود ساخت‌وساز به دلیل رشد هزینه‌ها و نوسانات، قرار دارند. در سطح حکمرانی، بروکراسی و طولانی شدن فرآیندهای اداری، مداخله غیرمؤثر دولت نبود داده‌های شفاف از مهم‌ترین موانع اند. در سطح بنگاه نیز مدیریت غیرحرفه‌ای و انکای محدود به روش‌های سنتی تأمین مالی برجسته است. جمع‌بندی نشان می‌دهد کاهش سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن بیش از آنکه فنی یا صرفاً نهادی باشد، ریشه در شرایط اقتصاد کلان و سازوکار سودآوری بازار دارد.

در مجموع می‌توان موانع سرمایه‌گذاری ساخت‌وساز مسکن در کلان‌شهر تهران را در سه دسته اقتصاد کلان و بازار مسکن، سیاست‌گذاری و حکمرانی و پنگاه و شرکت خلاصه نمود.

کدام مانع نقش بیشتری دارد؟

علاوه بر این، با توجه به رتبه‌بندی موانع که از ۱۷ تا ۱ اولویت‌بندی شد، میزان امکان نادیری رفع آن‌ها و همچنین درجه وابستگی و درهم‌تنیدگی شان با سایر نهادها و دستگاه‌های سیاست‌گذار، موانع سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن کلانشهر تهران به صورت یک تعریف قراردادی در سه سطح طبقه‌بندی شد که عبارتند از:

موانع قابل حل درون بخشی: قابل رفع از طریق اصلاحات در بخش مسکن و نهایتاً با تعامل محدود متلاً میان دو دستگاه. موانع میان بخشی: مستلزم هماهنگی و اقدام مشترک میان چند دستگاه و نهاد.

موانع کلان ساختاری: نیازمند اصلاحات بنیادی در سطح اقتصاد کلان و مجموعه دستگاه‌های حاکمیتی.

اقتصاد درون‌زا

ویژگی مهم اقتصاد ایران درون‌زا بودن است، یعنی بخش قابل توجهی از نیازهای کشور در داخل تأمین می‌شود. این موضوع باعث می‌شود وابستگی کامل به ارز خارجی وجود نداشته باشد و حتی در شرایط سخت، وابستگی باعث می‌شود چرخه تولید و مصرف داخلی ادامه پیدا کند. همین درون‌زایی، سببی در برابر ابرتورم است.

ظرفیت‌های اقتصادی ایران

ایران یکی از بزرگ‌ترین دارندگان منابع نفت و گاز در دنیاست و همین منابع، حتی در شرایط سخت، پشتوانه‌ای برای اقتصاد کشور باقی می‌مانند. علاوه بر آن، صنایع فولاد، پتروشیمی، کشاورزی و بازار مصرف بزرگ داخلی مانع فروپاشی کامل عرضه کالاهای می‌شوند. جمعیت ۹۰ میلیونی

این سیاست موجب کاهش وابستگی دولت به درآمدهای

حاصل از خام‌فروشی نفت و گاز شده و ریسک ناشی از نوسانات قیمت جهانی نفت و آثار تحریم‌های نفتی بر منابع ارزی کشور را کاهش می‌دهد. همچنین کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی، به‌محدود شدن کسری بودجه منجر می‌شود و نیاز دولت به تأمین مالی از طریق چاپ پول را کاهش می‌دهد. از آنجاکه چاپ پول بدون پشتوانه‌یکی از عوامل اصلی تشدید تورم است، این تغییر در ترکیب منابع درآمدی دولت می‌تواند نقش مؤثری در مهار فشارهای تورمی

و حفظ ثبات پولی ایفا کند. ایران با تورم مزمن روبه‌روست اما شرایط ابرتورمی ندارد. استمرار استفاده از ریال در تولید،

اقتصاد درون‌زا، منابع انرژی و اقدامات اصلاحی دولت، سببی در برابر سقوط ارزش پول ملی هستند. با این حال، مهار تورم و اصلاحات ساختاری همچنان ضروری است، با ثبات اقتصادی پایدار شود. دولت با برخی اقدامات در شرایط کنونی می‌تواند از تشدید تورم جلوگیری و انتظارات تورمی امدیریت کند. از مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به حمایت هدفمند از تولید داخلی و گسترش صادرات و رفع محدودیت‌های غیرضروری روی صادراتکنندگان اشاره کرد که به افزایش درآمدهای ارزی کشور منجر می‌شود و در نتیجه فشار بر منابع داخلی برای تأمین مالی کاهش می‌یابد.

جابه جایی منابع بودجه بدون تصویب مجلس نقض قانون است

✎ نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس در تذکری صریح به دولت و سران قوا تأکید کرد که تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی و جابه‌جایی منابع بودجه‌ای بدون حضور و تصویب مجلس، نقض قانون اساسی است و هشدار داد که استمرار این روند، جایگاه واقعی مجلس و مشارکت مردم در اقتصاد را به خطر می‌اندازد.

حمید رسایی، نماینده تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس، امروز سه‌شنبه در صحن علنی مجلس با انتقاد از نقش مجلس در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی گفت: مجلس هیچ نقشی در این تصمیم‌ها نداشته است.

وی افزود: تا این لحظه حدود ۴۶۱ همت از منابع صندوق برداشت شده و علاوه بر آن، بدون انتشار اوراق و صرفاً با مصوبات شورای هماهنگی سران قوا، ۲۶۳ همت دیگر به منابع اضافه شده است؛ یعنی مجموعاً حدود ۷۲۰ همت افزایش منابع، که مجلس عملاً از جریان آن کنار گذاشته‌شده است.

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس تأکید کرد: در حالی که کل منابع دولت حدود ۵۰۰ هزار ۷۲۰ همت است، برای ۷۲۰ همت از این منابع هیچ‌گونه تصمیم‌گیری در مجلس صورت نگرفته است. این در شرایطی است که برای تصویب یا جابه‌جایی ۱۰ همت، مجلس باید فرآیندهای طولانی شامل بررسی در کمیسیون تخصصی، کمیسیون تلفیق و حتی هیات عالی نظارت را طی کند. این تناقض جای تأمل جدی دارد. وی ادامه داد: در حال حاضر، سازمان تأمین اجتماعی نیز با دور زدن مجلس و اخذ مجوز از سران قوا، اقدام به تصمیم‌گیری می‌کند. این رویه به‌معنای دور زدن قانون اساسی است، چرا که قانون اساسی تصریح می‌کند هرگونه تغییر در منابع و مصارف باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. رسایی بیان کرد: هم‌اکنون موضوع یا‌رانه‌ها به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شده که افزایش قیمت برخی کالاها، از جمله روغن، از روز گذشته آثار خود را نشان داده است. گفته می‌شود این مسئله قرار است در جلسه سران قوا حل و فصل شود. بنده بارها در همین صحن اعلام کرده‌ام که باید جلوی این رویه گرفته شود و منابع بودجه‌ای واقعاً در جهت منافع مردم هزینه شود.

نماینده تهران در مجلس تصریح کرد: واقعیت این است که ما در مجلس به‌تدریج به نهادهای تشریفاتی تبدیل شده‌ایم. حتی در موضوع استیضاح‌ها نیز محدودیت‌های جدی اعمال می‌شود. روز گذشته، رئیس محترم مجلس حتی دو دقیقه تحمل نکردند تا نماینده‌ای در خصوص استیضاح وزیر جهاد کشاورزی پشت تریبون صحبت کند. این سؤال جدی مطرح است که بر اساس کدام بند از آیین‌نامه داخلی مجلس، چنین حقی از نمایندگان سلب می‌شود؟ وی افزود: مردمی که امروز در خیابان‌ها حضور دارند، می‌گویند ما قصد اعتراض داریم، اما عددی را باید ایجاد اغتشاش، مسیر اعتراض را منحرف می‌کنند و در نهایت صدای مردم شنیده نمی‌شود. در چنین شرایطی، اگر مجلس نتواند تریبون بیان مطالبات مردم باشد، این صد از کجا باید شنیده شود؟

رسایی در پایان گفت: نماینده‌ای که امکان صحبت و پیگیری مطالبات مردم را نداشته باشد، عملاً نماینده نیست. درد کشور از همین جا آغاز می‌شود و درمان آن نیز باید از همین‌جا صورت گیرد. مجلس باید به جایگاه واقعی خود بازگردد. بنیاید به صرف حضور فیزیکی در صحن دلخوش باشیم؛ بلکه باید در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور نقش مؤثر داشته باشیم، عقل جمعی باید محور تصمیم‌سازی باشد و نباید امور کشور به یک فرد یا یک مرکز تصمیم‌گیری محدود شود. اینجا ۲۸۵ نماینده حضور دارند و باید از این ظرفیت به‌درستی استفاده شود.

حاجی بابایی: اگر قانون تصویب‌شده اثربخش نبوده، باید اصلاح شود

✎ نایب رئیس مجلس تأکید کرد گزارش تفریع بودجه علاوه بر بیان اشکالات، باید تحلیل محتوای دقیقی ارائه کند تا مجلس بتواند با توجه به آن، بودجه و برنامه‌های بعدی اصلاح کند و در صورت ناگزیر اقدامی قوانی

حمیدرضا حاجی بابایی نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در نشست علنی دیروز مجلس شورای اسلامی بعد از قرائت گزارش تفریع بودجه توسط رئیس دیوان محاسبات، بیان کرد: طبق ماده ۱۲۹ آیین‌نامه داخلی مجلس، گزارش تفریع بودجه که به مجلس ارائه شد، براساس تبصره یک ماده ۱۹۹ آیین‌نامه در اختیار کمیسیون برنامه و بودجه و کمیسیون‌های تخصصی قرار خواهد گرفت تا این کمیسیون‌ها آن را بررسی کرده و گزارشی جامع و دقیق به کمیسیون اصلی ارائه دهند. وی بیان کرد: کمیسیون‌های تخصصی باید بررسی کنند که آیا گزارش ارائه‌شده مطابق با آیین‌نامه داخلی مجلس و وظایف دیوان محاسبات است یا خیر. همچنین اگر در گزارش نواقص یا ایرادی وجود دارد، باید به دقت شفاف‌سازی شود.

حاجی بابایی با بیان اینکه، نقش کمیسیون‌ها بسیار مهم است، گفت: اهمیت این کمیسیون‌ها از بعد نظارتی بودجه مجلس مهتر است اگرچه دیوان محاسبات نیز جزئی از مجلس به حساب می‌آید. وی گفت: یکی از مسائل مهم این است که اگر بخشی از بودجه خارج از مجلس تصمیم‌گیری شده باشد، دیوان محاسبات باید به‌طور شفاف اعلام کند که آیا این اقدامات طبق قانون بوده یا خیر، در صورتی که بر اساس قانون نبوده، باید برای آن اعلام جرم شود. نایب رئیس مجلس بیان کرد: طبق ماده ۳، رئیس دیوان محاسبات موظف است چگونگی برخورد با متخلفان و پیگیری قانونی تخلفات را به رئیس مجلس گزارش دهد و این موضوع باید در گزارش تفریع گنجانده شود و کمیسیون اصل نود آن را بررسی کند که این تخلفات را چه کسانی انجام شده و توسط دیوان محاسبات معرفی شود که با آنها چه برخوردی شود. حاجی بابایی با بیان اینکه، گزارش تفریع علاوه بر بیان اشکالات، باید تحلیل محتوای دقیقی ارائه کند تا مجلس بتواند با توجه به این تحلیل، بودجه بعدی و برنامه را اصلاح کند، گفت: اگر قانونی که قبلاً تصویب شده، اثر پخش نبوده، باید به‌طور کامل اصلاحات لازم انجام شود. وی درمورد مجلس پنجم گفت: در آن زمان برای نخستین بار گزارش تفریع بودجه به‌طور تحلیلی در مجلس قرائت شد، آن زمان تصمیم گرفته شد که بودجه‌ها تحلیلی بررسی شود تا آیین‌نامه تمام نمای مجلس باشد.

■ چهارشنبه ۱۷ دی ۱۴۰۴

■ ۱۷ رجب ۱۴۴۷

■ مدیر مسئول: مهدی مهرپور

■ چاپخانه: نگار نقش

■ کد پستی: ۱۴۱۹۹۷۳۱۶۸

■ آدرس: خیابان آزادی – چهارراه فرصت – پلاک ۹۸ – طبقه ۶

■ روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۵۹۶

■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲

■ سال دوم

■ شماره ۳۶۹

Charsoogh newspaper.com

انحراف گسترده دولت از بودجه

✎ روز گذشته رئیس دیوان محاسبات کشور گزارش تفریع بودجه ۱۴۰۳ را قرائت و از انحرافات گسترده دولت از قانون بودجه انتقاد کرد.

مهمترین انحرافات دولت در اجرای بودجه ۱۴۰۳ عبارتند از: افزایش ۲۶٫۵ درصدی منابع بودجه نسبت به قانون مصوب

افزایش ۲۲٫۵ درصدی مصارف بودجه نسبت به قانون مصوب

افزایش ۳۴۸ درصدی کسری تراز عملیاتی (۱۲۵۸ هزار میلیارد تومان به جای ۲۸۰ هزار میلیارد تومان)

افزایش ۴۶۱ هزار میلیارد تومانی استقراض از صندوق توسعه ملی

افزایش ۲۷۰ هزار میلیارد تومانی انتشار اوراق مالی با مجوز سران قوا

عدم تسویه ۴۰ هزار میلیارد تومان بدهی سازمان هدفمندی

یا‌رانه‌ها بابت برداشت از تنخواه خزانه

افزایش ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

افزایش ۲۲٫۵ درصدی مصارف بودجه نسبت به قانون مصوب

افزایش ۳۴۸ درصدی کسری تراز عملیاتی (۱۲۵۸ هزار میلیارد تومان به جای ۲۸۰ هزار میلیارد تومان)

افزایش ۴۶۱ هزار میلیارد تومانی استقراض از صندوق توسعه ملی

افزایش ۲۷۰ هزار میلیارد تومانی انتشار اوراق مالی با مجوز سران قوا

عدم تسویه ۴۰ هزار میلیارد تومان بدهی سازمان هدفمندی

یا‌رانه‌ها بابت برداشت از تنخواه خزانه

افزایش ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

مصرف ۹۴ هزار میلیارد تومان از منابع اختصاصی بودجه عمرانی در بخش هزینه‌ای دولت

دیفند درآمدی دولت فاقد هرگونه درآمد بودند

بودجه نظارت بر عملکرد مالی دستگاه‌ها، شناسایی نقاط ضعف و قوت و ارائه پیشنهاد مطابق اصل ۵۵ قانون اساسی و افزایش شفافیت و پاسخگویی دستگاه‌های است.

وی افزود: امسال با رویکرد تحولی، گزارش‌های موضوعی متعددی از جمله در حوزه نفت و رابطه مالی آن با دولت، ارز ترجیحی، مالیات، حقوق دولتی، صندوق‌های بازنشستگی و تسهیلات تکنیفی به مجلس ارائه شده است اما تمرکز اصلی دیوان محاسبات در سال جاری بر حسابرسی منابع قرار دارد.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به تغییر رویکرد نظارتی دیوان محاسبات، اظهار کرد: برای نخستین بار پایش اجرایی بودجه در سطح اول تفریع ارائه شد تا امکان نظارت برخط فراهم شود. در همین راستا، ۳۷ گزارش پیوست نیز ارسال شده است که به افزایش کارآمدی نظارت و تسریع در رسیدگی به انحراف از قوانین کمک می‌کند.

دستغیب تصریح کرد: ۴۵۷۰۰ گزارش حسابرسی عملکرد بندهای و اجزای تبصره قانونی صورت گرفته و بیش از ۳ هزار دستگاه اجرایی حسابرسی شده است.

وی با اشاره به اجرای بودجه سال ۱۴۰۳ یادآور شد: تنها یک آیین‌نامه در موعد مقرر در سال ۱۴۰۳ به تصویب دولت رسید که این تأخیر، منجر به اجرای ناقص مصوبات مجلس می‌شود. از مجموع ۲۰۷ حکم قانونی، تنها ۶۹ حکم به‌طور کامل اجرا شده، ۱۲ حکم به‌صورت ناقص و ۱۱۴ حکم به‌صورت بخشی اجرا شده و ۱۲ حکم نیز فاقد عملکرد بوده است.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

بودجه نظارت بر عملکرد مالی دستگاه‌ها، شناسایی نقاط ضعف و قوت و ارائه پیشنهاد مطابق اصل ۵۵ قانون اساسی و افزایش شفافیت و پاسخگویی دستگاه‌های است.

وی افزود: امسال با رویکرد تحولی، گزارش‌های موضوعی متعددی از جمله در حوزه نفت و رابطه مالی آن با دولت، ارز ترجیحی، مالیات، حقوق دولتی، صندوق‌های بازنشستگی و تسهیلات تکنیفی به مجلس ارائه شده است اما تمرکز اصلی دیوان محاسبات در سال جاری بر حسابرسی منابع قرار دارد.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی با اشاره به تغییر رویکرد نظارتی دیوان محاسبات، اظهار کرد: برای نخستین بار پایش اجرایی بودجه در سطح اول تفریع ارائه شد تا امکان نظارت برخط فراهم شود. در همین راستا، ۳۷ گزارش پیوست نیز ارسال شده است که به افزایش کارآمدی نظارت و تسریع در رسیدگی به انحراف از قوانین کمک می‌کند.

دستغیب تصریح کرد: ۴۵۷۰۰ گزارش حسابرسی عملکرد بندهای و اجزای تبصره قانونی صورت گرفته و بیش از ۳ هزار دستگاه اجرایی حسابرسی شده است.

وی با اشاره به اجرای بودجه سال ۱۴۰۳ یادآور شد: تنها یک آیین‌نامه در موعد مقرر در سال ۱۴۰۳ به تصویب دولت رسید که این تأخیر، منجر به اجرای ناقص مصوبات مجلس می‌شود. از مجموع ۲۰۷ حکم قانونی، تنها ۶۹ حکم به‌طور کامل اجرا شده، ۱۲ حکم به‌صورت ناقص و ۱۱۴ حکم به‌صورت بخشی اجرا شده و ۱۲ حکم نیز فاقد عملکرد بوده است.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و احکام غیربودجه‌ای افزایش داده نشود.

رئیس دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: خوشبختانه با همکاری مجلس، تعداد احکام دارای ماهیت غیربودجه‌ای و احکام دائمی در بودجه کاهش یافته که اقدام مثبتی محسوب می‌شود.

دستغیب درباره وضعیت دستگاه‌های فاقد حساب‌دهی، بیان کرد: تعداد این دستگاه‌ها از ۲۲۳ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۱۷۸ مورد در سال ۱۴۰۲ و ۱۳۱ مورد در سال ۱۴۰۳ کاهش یافته است. البته دستگاه‌هایی که حساب پس نمی‌دهند، در دادرسی دیوان محاسبات رسیدگی می‌شود.

وی گفت: به رغم اینکه دیوان محاسبات موظف نیست به صورت برخط و زنده اطلاع‌رسانی کند، اما همه جلسات به صورت خلاصه از رسانه ملی پخش شد. باید در بودجه ۱۴۰۵ دقت شود که بندها و